

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 25 kwietnia 2019 r.

BZ-RM.431.3.2019.MS

Pan
Wojciech Tański
Komendant
4 Wojskowego Szpitala Klinicznego
z Polikliniką SP ZOZ
we Wrocławiu

Wystąpienie Pokontrolne

Na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 2) i ust 2 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2195 z późn. zm.) oraz w związku z planem kontroli zewnętrznych na I półroczu 2019 r., zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu dniu 1 i 8 marca 2019 r. przeprowadził kontrolę w trybie planowym w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu, ul. Weigla 5, 50-981 Wrocław.

Celem kontroli była ocena spełnienia przez szpitalny oddział ratunkowy (SOR) warunków określonych w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2195 z późn. zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 979) tj. udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej polegającej na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań z zakresu prawidłowości funkcjonowania Szpitalnego Oddziału Ratunkowego pod kątem zgodności z ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2195

z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 979).

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz standardami kontroli.

Czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Stachów - przewodnicząca zespołu kontrolującego, inspektor wojewódzki w Oddziale Ratownictwa Medycznego, w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – upoważnienie nr BZ-RM.0030.9.2019.MS z dnia 12 lutego 2019 r.
2. Karolina Tyszecka - starszy inspektor w Oddziale Ratownictwa Medycznego, w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – upoważnienie nr BZ-RM.0030.8.2019.MS z dnia 12 lutego 2019 r.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Bezpośrednich informacji i wyjaśnień udzielali: Pan Sławomir Powierża – Z-ca Komendanta 4WSKzP, Pan Artur Wieraszko – Ordynator Oddziału Kierownika Izby Przyjęć, Pani Ewa Durawa - Pielęgniarka Oddziałowa.

Kontrolę została wpisana w książce kontroli podmiotu leczniczego pod numerem 207.

Zakres kontroli zrealizowano poprzez:

- sprawdzenie podstaw prawnych funkcjonowania jednostki poprzez analizę zapisów w Statucie, Regulaminie Organizacyjnym, zarządzeniach, uchwałach organów założycielskich;
- sprawdzenie spełniania wymagań lokalizacji szpitalnego oddziału ratunkowego w strukturze szpitala (wizytacja obszarów SOR);
- sprawdzenie wyposażenia obszarów szpitalnego oddziału ratunkowego;
- ustalenie czy szpital posiada całodobowe lotnisko/lądowisko;
- sprawdzenie kwalifikacji zawodowych personelu medycznego: specjalizacje lekarzy, wykształcenie / kursy pielęgniarek oraz ratowników medycznych;
- sprawdzenie harmonogramu personelu medycznego w liczbie niezbędnej do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania szpitalnego oddziału ratunkowego;
- sprawdzenie umów na transporty międzyszpitalne;
- sprawdzenie procedur postępowania w zdarzeniach mnogich/masowych;
- sprawdzenie czasów przyjęć pacjentów przekazywanych przez zespoły ratownictwa medycznego;
- weryfikację skarg dotyczących szpitalnego oddziału ratunkowego.

Ustalenia kontroli:

Ocenę ogólną uzasadniają przedstawione poniżej oceny cząstkowe uwzględniające kryterium legalności i rzetelności. Na podstawie dokumentów okazanych kontrolującemu ustalono:

- Statut 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2018 r.¹;
- Zarządzenie Nr 15/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 2018 r. w sprawie nadania statutu²;
- Wyciąg z Regulaminu Organizacyjnego 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu stanowiący Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 238 z dnia 19 października 2017 r.³;
- Decyzja Nr 845 Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 marca 2018 r.^{4,5,6} wyznaczająca płk Wojciecha Tańskiego na stanowisko służbowe Komendanta Szpitala Klinicznego;
- Rozkaz Personalny Nr 693 Dyrektora Departamentu Kadr z dnia 9 marca 2018 r. wyznaczający ppłk Artura Wieraszko na stanowisko służbowe Ordynatora Oddziału, Kierownika Izby Przyjęć⁷.

Podmiot kontrolowany działa w granicach swojego umocowania, zapisy w dokumentacji są prawidłowe.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną*.

Obsada personelu medycznego w dniu 8 marca 2019 r., była zgodna z przedstawionym harmonogramem czasu pracy. Grafik personelu medycznego uwzględnia osoby pracujące w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz członków zespołów transportowych dwóch ambulansów. Dyżur w godzinach 7:00 - 19:00 jest pełniony przez 12-13 osób oraz 4-5 osób personelu medycznego (ratownicy medyczni i pielęgniarki) pracujących w godzinach 7:00 – 14:35. Dyżur w godzinach 19:00- 7:00 pełniony jest przez 9-10 osób. Liczba personelu zabezpieczającego działanie oddziału jest niewystarczająca do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania jednostki systemu. Personel lekarski zabezpiecza funkcjonowanie oddziału

¹ Poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia Statutu 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2018 r.

² Poświadczona za zgodność z oryginałem zarządzenie Nr 15/MON Ministra Obrony Narodowej 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2018 r.

³ Poświadczony za zgodność z oryginałem wyciąg z Regulaminu Organizacyjnego 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu stanowiący Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 238 z dnia 19 października 2017 r.. Komendanta 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ.

⁴ Poświadczona za zgodność z oryginałem Decyzja Nr 845 Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 marca 2018 r.

⁵ Poświadczona za zgodność z oryginałem Decyzja Nr 38 Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 stycznia 2015 r.

⁶ Poświadczona za zgodność z oryginałem Decyzja Nr 4139 Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 grudnia 2015r.

⁷ Poświadczony za zgodność z oryginałem Rozkaz Personalny Nr 693 Dyrektora Kadr z dnia 9 marca 2018 r.

w liczbie 2 lekarzy na zmianie oraz 4 lekarzy/rezydentów pracujących w godzinach 7:30-15:05. Analiza grafików czasu pracy w listopadzie i grudniu 2018 r. oraz w styczniu i lutym 2019 r., wykazała jednoosobowe dyżury personelu lekarskiego.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie otrzymuje *ocenę pozytywną z uchybieniem*.

W zakresie spełniania wymagań dotyczących lokalizacji szpitalnego oddziału ratunkowego w strukturze szpitala (wizytacja obszarów SOR) oraz minimalnego wyposażenia obszarów stwierdzono, że oddział jest zorganizowany na poziomie wejścia dla pieszych i podjazdu specjalistycznych środków transportu sanitarnego. Wydzielone jest osobne wejście dla pacjentów zgłaszających się samodzielnie oraz przewożonych przez zespoły ratownictwa medycznego. Podjazd jest zadaszony, zamykany i otwierany automatycznie. Oznakowanie wzdłuż drogi dojścia i dojazdu jest prawidłowe. Wejście dla pieszych oraz podjazd specjalistycznych środków transportu medycznego zorganizowane są niezależnie od innych wejść i podjazdów do szpitala. Dostęp do SOR przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Umieszczenie oddziału zapewnia łatwą komunikację z pracownią diagnostyki obrazowej oraz węzłem wewnątrzszpitalnej komunikacji pionowej. W czasie kontroli na podjeździe do szpitalnego oddziału ratunkowego stał jeden ambulans zespołu ratownictwa medycznego. Przekazanie pacjenta do szpitalnego oddziału ratunkowego odbywało się na bieżąco. Pacjenci zgłaszający się do szpitala ze skierowaniem oraz przywożonych przez zespół ratownictwa medycznego, przyjmowani są przez lekarza. O kolejności udzielania świadczeń decyduje wstępna ocena stanu zdrowia pacjenta wykonywana przez personel medyczny w obszarze segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć (TRIAGE).

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną*.

W szpitalnym oddziale ratunkowym zorganizowane są następujące obszary: segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć, resuscytacyjno – zabiegowy, wstępnej intensywnej terapii, terapii natychmiastowej, obserwacji i konsultacji.

Zespół kontrolny sprawdził obszary szpitalnego oddziału ratunkowego:

- w obszarze segregacji medycznej, rejestracji i przebywało sześciu pacjentów;
- w obszarze resuscytacyjno – zabiegowym przebywał jeden pacjent;
- w obszarze terapii natychmiastowej tj. w sali zabiegowej i sali opatrunków gipsowych nie przebywał żaden pacjent;
- w obszarze obserwacyjnym przebywało czterech pacjentów w sali I i trzech pacjentów w sali II;
- w obszarze konsultacyjnym nie przebywał żaden pacjent.

Wszystkie obszary szpitalnego oddziału ratunkowego wyposażone są w sprzęt do monitorowania stanu zdrowia pacjenta, wyroby medyczne i produkty lecznicze umożliwiające prawidłowe zabezpieczenie chorego. Stwierdzono, iż stanowisko TRIAGE dla pacjentów zgłaszających się samodzielnie, zorganizowane jest z jednym wejściem bez połączenia z innymi obszarami oddziału. Nie jest monitorowane oraz nie jest wyposażone w system natychmiastowego wezwania pomocy, co może stanowić niebezpieczeństwo dla pracującego tam personelu. Nawierzchnia na części korytarzy SOR jest uszkodzona. Ubytki w kafelkach podłogowych mogą stanowić zagrożenie dla pacjentów i personelu.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną z uchybieniem*.

Transport międzyszpitalny realizowany jest we własnym zakresie. Prowadzone są negocjacje z Pogotowiem Ratunkowym we Wrocławiu w celu zawarcia umowy na świadczenie usług transportu medycznego całodobowego.

W trakcie kontroli zweryfikowano informacje zawarte w pismach Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu poruszone w sprawach prowadzonych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki⁸, dotyczące odmów przyjęć oraz przekazywania pacjentów do innego szpitala. Pan Artur Wieraszko, ordynator oddziału wyjaśnił, że przedstawione zdarzenia były wynikiem braku możliwości przyjęcia kolejnych pacjentów do oddziałów szpitalnych, a szpitalny oddział ratunkowy nie dysponował żadnym wolnym miejscem pozwalającym przyjąć kolejnych chorych. Odmowy przyjęć były potwierdzane w kartach zespołów ratownictwa. Zespół kontrolny uznał, że odmowy przyjęć pacjentów w szpitalnym oddziale ratunkowym nie powinny występować. SOR zobowiązany jest do udzielania świadczeń medycznych każdemu pacjentowi w nagłym zagrożeniu zdrowia lub życia.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną z uchybieniami*.

W dniu kontroli sprawdzono kwalifikacje zawodowe personelu medycznego: specjalizacje lekarzy^{9,10}, wykształcenie/kursy pielęgniarek¹¹, ratowników medycznych¹² oraz liczbę personelu niezbędną do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania jednostki systemu. Ustalono, iż kwalifikacje zawodowe personelu medycznego, realizujących świadczenia medyczne są zgodne z wymaganiami przepisów prawa. Ratownicy medyczni oraz pielęgniarki prawidłowo wypełniają obowiązek doskonalenia zawodowego.

⁸ Pismo znak: BZ-RM.6310.3.115.2018.MS z dnia 11.12.2019 r., BZ-RM.6310.35.2018.MS z dnia 21.01.2019r, BZ-RM.6310.57.2019.MS z dnia 12.02.2019 r., BZ-RM.6310.3.36.2018.MS z dnia 14.03.2018 r.,

⁹ Potwierdzona za zgodność z oryginałem wykaz lekarzy zatrudnionych w ramach umowy kontraktowej w okresie 1.11.2018 r. do 28.02.2019 r.

¹⁰ Potwierdzona za zgodność z oryginałem z oryginałem wykaz lekarzy zatrudnionych w ramach umowy o pracę

¹¹ Potwierdzona za zgodność z oryginałem z oryginałem wykaz pielęgniarek zatrudnionych w ramach umowy o pracę w okresie od 1.11.2018 r. do 28.08.2019 r.

¹² Potwierdzona za zgodność z oryginałem z oryginałem wykaz ratowników medycznych zatrudnionych w okresie od 1.11.2018 r. do 28.08.2019 r. w ramach umowy o pracę oraz umowy cywilnoprawnej

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną*

W szpitalnym oddziale ratunkowym obowiązuje procedura postępowanie na wypadek wystąpienia zdarzenia mnogiego, masowego, zawarta w „Planie Reagowania 4 WSKzP SP ZOZ w Sytuacji Kryzysowej nr 1”¹³.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną*.

Ustalono, iż lądowisko dla helikopterów zarejestrowane jest w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego pod numerem 5257/17. Lądowisko przeznaczone jest do wykonywania lotów całodobowych¹⁴.

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie uzyskuje *ocenę pozytywną*.

W okresie 1 stycznia 2018 r. – 31 grudnia 2018 r., do 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP ZOZ wpłynęło 8 skarg, w tym 1 skarga zasadna, która dotyczyła braku wystawienia zaświadczenia o niezdolności do pracy.

Zespołowi kontrolnemu przedstawiono działania mające na celu usprawnienie postępowanie z pacjentami z zakończonym procesem leczenia. Pobyt takiego pacjenta przyczynia się bezpośrednio do braku możliwości przekazywania przez SOR pacjentów wymagających leczenia szpitalnego. Powołano komisję ds. pacjentów niewymagających dalszego pobytu, wdrożyła pilotażowy program poprawy przekazywania pacjentów do rodzin, ośrodków jak np.: ZOL, Domów Opieki.

Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych, których przedmiotem była ocena realizacji zadań z zakresu prawidłowości funkcjonowania szpitalnego oddziału ratunkowego stwierdzono, że SOR 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP ZOZ w okresie objętym kontrolą realizował zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami określonymi w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2195 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 979).

Dysponent jednostki w kontrolowanym zakresie otrzymuje ocenę *kończącą pozytywną z uchybieniem*.

Wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

- zwiększenie liczby personelu medycznego (pielęgniarki, ratownicy medyczni) pełniącego dyżur w szpitalnym oddziale ratunkowym;

¹³ Kserokopia Planu Reagowania 4 WSKzP SP ZOZ w Sytuacji Kryzysowej nr 1; zarządzenie Nr 256 Komendanta 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu z dnia 21.11.2017 r.

¹⁴ Potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopia „instrukcji operacyjnej lądowiska dla śmigłowców ratownictwa medycznego przy 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu z dnia 2017.07.18 r.

- zapewnienie bezpieczeństwa na stanowisku triage - dla pacjentów zgłaszających się samodzielnie w postaci monitoringu bądź sygnału dźwiękowego łączącego ten obszar ze strefą triage dla karetek bądź strefą czerwoną;
- utworzenie procedury, zgodnej z obowiązującymi normami, dotyczącej zapobiegania odmowom przyjęć pacjentów przekazywanych przez zespół ratownictwa medycznego.

O podjętych działaniach i sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych proszę poinformować Wojewodę Dolnośląskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (7 stron ponumerowanych) – po jednym dla kierownika jednostki kontrolowanej i kierownika jednostki kontrolującej.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

..... Robert Kurzeniewski

(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Z-ca DYREKTORA WYDZIAŁU

Robert Kurzeniewski